

DESCOPERIRI APARTINÂND CULTURII DRIDU ÎN AȘEZAREA DE LA BUCUREȘTI – „STRĂULEȘTI MĂICĂNEȘTI”

Camelia-Mirela Vintilă*

Mots clés: *recherches, préventives, habitation, four, céramique, Moyenne Age.*

Cuvinte cheie: *cercetare, preventivă, locuință, cuptor, ceramică, ev mediu.*

Rezumat: *Cercetările arheologice preventive desfășurate în situl București - „Străulești Măicănești” au fost impuse de construcția unei locuințe proprietate privată. Pe o suprafață de 210 m², săpăturile arheologice au scos la iveală două locuințe, ambele prezentând câte un cuptor. Inventarul locuințelor a fost compus doar din fragmente de vase ceramice.*

Résumé: *Les recherches archéologiques préventives effectuées à Bucarest „Străulești Măicănești” ont été imposées par la construction d’un bâtiment à destination de habitation permanent en propriété privée. Sur une aire à édifier de 210 m² les fouilles archéologiques ont mis en évidence deux habitations du type hutte dont chacune était munie d’un four rudimentaire, creusé dans la terre.*

În anul 2011 Muzeul Municipiului București a fost solicitat să încheie un contract de supraveghere arheologică¹, în vederea eliberării de sarcină arheologică a unui teren pe care urma a se construi o locuință proprietate personală². Ulterior, datorită descoperirilor de pe această suprafață, caracterul cercetării a devenit preventiv.

Terenul se află în perimetrul sit-ului arheologic București - „Străulești-Măicănești”, cod RAN: 179132.60/cod LMI: B-I-s-A-17862 (punctul „La Stejar”).

Cadrul fizico-geografic

Situl arheologic de la București - „Străulești-Măicănești” se află în partea de nord-est a municipiului București și se desfășoară pe un teren aflat între malul nordic al lacului Grivița și șoseaua Gh. Ionescu Sisești - spre nord (Planșa I).

* Muzeul Municipiului București.

¹ Colectivul a fost compus din Gheorghe Mănușu-Adameșteanu și Camelia-Mirela Vintilă de la Muzeul Municipiului București.

² Mănușu-Adameșteanu, Vintilă 2012, p. 191-192.

Istoricul cercetărilor

În anul 1960, Muzeul Oraşului Bucureşti a întreprins cercetări de suprafaţă în această zonă în timpul cărora au fost identificate urme de locuire (două bordeie) atribuite secolelor XV-XVI³.

Ulterior, în urma numeroaselor campanii arheologice (între 1960-1981 şi după anul 2000) au fost semnalate urme de locuire din preistorie (neolitic-cultura Boian⁴, epoca bronzului⁵), slabe urme geto-dacice⁶, vetre ale unor aşezări din secolele III- IV⁷, VI-VII⁸, X-XI⁹, XIV-XVI¹⁰.

Metodologia de cercetare

Terenul cercetat este amplasat pe platoul unei terase înalte a lacului Griviţa (Şoseaua Gheorghe Ionescu Siseşti, nr. 201, tarla 189, parcela 10). Pentru săparea fundaţiei au fost trasate şapte secţiuni (trei de 18 x 0,40 m şi patru de 11 x 0,40 m), iar pentru cercetarea complexelor arheologice, patru casete cu dimensiunile de 4,75 x 3,35 m, 1,80 m x 3,35 m, 3,50 m x 2,40 m şi 3,50 m x 2,00 m, fiind astfel cercetaţi 76,53 mp (Planşele I-IX).

Rezultate

Pe suprafaţa secţiunilor şi a casetelor cercetate au fost descoperite două complexe de locuire - două locuinţe cu câte un cuptor -, precum şi elemente ale culturii materiale - fragmente ceramice şi chirpici - aparţinând epocii medievale timpurii - cultura Dridu sec. IX – X (Planşa II, V-VIII, X-XVIII).

Locuinţa 1 (Planşa II, V-VI) - a fost identificată la o adâncime de 0,33 m faţă de nivelul actual de călcare, pe baza unei concentrări de pământ negru amestecat cu cărbune şi rare fragmente de chirpici, în care a fost găsit material ceramic tipic culturii Dridu (Planşa VI/13).

În grund, între – 0,70 – 0,80 m adâncime, locuinţa are o formă dreptunghiulară cu o lungime de 2,80 m (latura vest-est) şi o lăţime de 2,20 m (latura nord-sud). Umplutura are o grosime de aproximativ 0,60 m, fundul complexului fiind surprins la 0,93 m faţă de nivelul actual de călcare. Nu au fost surprinse amenajări ale podelei (Planşa V/7-8; VI/12).

³ Panait 1963, p. 126-130.

⁴ Panait, Sandu-Cuculea 2000, p. 49-51.

⁵ Panait, Sandu-Cuculea 2000, p. 49-51.

⁶ Constantiniu, Panait 1968, p. 43-44; Constantiniu 1969, p. 15-18; Constantiniu 1980, p. 152.

⁷ Panait, Ştefănescu 1981, p. 117.

⁸ Constantiniu 1969, p. 13-15; Panait, Ştefănescu 1981, p. 117; Constantiniu, Ferche 1981, p. 93-94;

Mănuclu-Adameşteanu 2005, p. 298-299.

⁹ Constantiniu, Panait 1968, p. 43, 53, Fig 5, 64-68; Panait, Ştefănescu 1981, p. 117; Mănuclu-Adameşteanu 2005, p. 299.

¹⁰ Constantiniu, Panait 1968, p. 43, 69-80; Panait 1967, p. 14-15; Ghinea 1969, p. 238; Grigoruţă 1971, p. 247-252; Panait, Ştefănescu 1981, p. 108, 117; Zănescu 1992, p. 363; Velter 2005, p. 329-333; Mănuclu-Adameşteanu 2005, p. 299.

În colțul nord-vestic al locuinței, între - 0,60 - 0,72 m adâncime, a fost surprinsă partea superioară a bolții unui cuptor orientat nord-vest - sud-est (Planșa V/8-11; VI/12). Umplutura lui era formată din pământ negru amestecat cu cărbune, fragmente ceramice și chirpici. Prelungirea deschiderii gurii cuptorului aflată spre vest, fiind surprinsă prin bucăți de pământ ars la portocaliu, cu dimensiuni variabile de 13 x 10 cm, 11 x 6 cm, 8 x 6 cm, 10 x 6 cm. La gura cuptorului, pe partea stângă, au fost observate fragmente ceramice de la mai multe vase borcan sparte pe loc (Planșa V/9-11).

Cuptorul are o formă ovală cu dimensiuni de 0,76 m (pe direcția nord-vest - sud-est) x 0,66 m (pe direcția sud-est - nord-vest) și se păstrează pe o înălțime de 0,24 m. Deschiderea gurii cuptorului are 0,70 m.

Vatra acestuia (0,60 x 0,65 m) este adâncită cu 5 cm față de nivelul de călcare al locuinței, crusta este vitrificată (cu o grosime de 1 cm) sub ea urmând pe 4 cm difuziunea de arsură.

Stratigrafia locuinței 1 (loc. 1), profilul de vest (Planșa VI/13): 0 -0,05 m, strat vegetal; - 0,05 - 0,33 m, strat de pământ negru cenușiu, compact, cu depuneri arheologice; - 0,33 - 0,93 m, pământ negru amestecat cu cărbune, fragmente de chirpici, fragmente ceramice - reprezentând umplutura Loc. 1; - 0,93 - 1,08 m, strat de pământ galben lutos, steril din punct de vedere arheologic.

Locuința 2 (Planșa VII-VIII) - a fost surprinsă la - 0,33 m față de nivelul actual de călcare. Groapa acesteia - ce conținea un pământ negru amestecat cu cărbune, chirpici, fragmente ceramice și oase de animale - pornește din stratul de pământ negru compact și are o adâncime de 0,90/0,95 m (Planșa VIII/18).

Au fost surprinse parțial laturile de nord-est (cu o lungime maximă de 2,56 m) și de sud - vest (cu o lungime de 2,54 m) ale acestei locuințe adâncite, restul laturilor intrând în profilurile de nord, vest și sud. După reconstituirea sa în plan, avea o formă rectangulară cu latura de vest de 3,06 m și cea de nord-est de 3,67 m. Nici la acest complex nu au fost surprinse urme de podea (Planșa VII/14; VIII/17).

La 1,40 m de colțul vestic al locuinței și la o adâncime de 0,93 m, a apărut bolta unui cuptor orientat nord-sud (Planșa VII/15-16; VIII/17). Acesta a fost săpat într-un calup de lut cruțat de formă ovală. Umplutura lui era formată dintr-un pământ negru amestecat cu cărbune. Pereții sunt bine vitrificați - indicând o utilizare intensă sau îndelungată. Dimensiunile sale erau de 0,73 x 0,55 m. Gura cuptorului era spre sud având o deschidere de 0,50 m. Distanța dintre cupolă și vatră este de 0,30 m iar grosimea bolții are 0,08 m. Vatra era adâncită cu cca 0,10/0,15 m, sub nivelul de călcare al locuinței. Are o lungime de 0,66 m, o lățime maximă de 0,54 m iar (-la mijlocul cuptorului-) este vitrifiată având o grosime de 2 cm, urmând apoi 3 cm de difuziune de arsură (Planșa VII/15-16; VIII/17).

Stratigrafia locuinței 2 (Loc. 2), profilul de vest (Planșa VIII/18): 0 -0,05 m, strat vegetal; - 0,05 - 0,33 m, strat de pământ negru cenușiu, compact, cu depuneri arheologice; - 0,33 - 1,28 m, pământ negru amestecat cu cărbune, fragmente de chirpici și fragmente ceramice - reprezentând umplutura Loc. 2; - 1,28 - 1,34 m, strat de pământ galben lutos, steril din punct de vedere arheologic.

Catalog selectiv al ceramicii din sec. IX – X, atribuite culturii Dridu

Ceramica de sec. X – XI, ce aparține culturii Dridu, din așezarea București - „Străulești – Măicânești” (reprezentată de un vas întregibil parțial și fragmentele de vase) a fost descoperită în principal în umplutura locuințelor și a unui cuptor (cel din Loc. 1).

Din totalul fragmentelor ceramice descoperite pe suprafața cercetată, 94,80 % reprezintă fragmentele ceramice din pastă nisipoasă (347 ex.), 4,37 %, fragmentele cenușii (16 ex.) și 0,81 % fragmentele cărămizii (3 ex.).

1. Ceramica din umplutura Locuinței 1 (Planșa X-XIV):

1.1 Ceramică din pastă nisipoasă:

În umplutura Locuinței au fost descoperite un număr de 145 de fragmente ceramice ce provin de la 31 de vase - borcan diferite (nr. col. 1-31, 100) lucrate din pastă nisipoasă, câteva exemplare prezentând mult nisip utilizat ca degresant. Vasele sunt decorate pe umăr cu fascicole de linii în val (scurte și late) și impresiuni realizate cu pieptănul (linii drepte verticale și linii scurte în unghi). Pe suprafața corpului vasele sunt acoperite cu o rețea de caneluri sau incizii, care coboară până la 2-3 cm de bază.

73 de fragmente de pereți (atât din partea superioară, din zona umărului și din jumătatea inferioară a vaselor) sunt decorate cu fascicole de linii în val și cu o rețea de caneluri, având o înălțime păstrată cuprinsă între 3 cm și 7 cm.

24 de fragmente de pereți de vas nu sunt decorate.

- șase fragmente din partea superioară, buză și pereți dintr-un vas-borcan de dimensiuni medii - (Planșa X/20). Vasul are buza evazată și rotunjită, înaltă, cu marginea rotunjită. Gâtul este profilat. Diametrul maxim este în zona umărului. Pe umăr prezintă un fascicol de linii în val, sub care se găsește o rețea de caneluri pe toată suprafața păstrată. A fost realizat din pastă aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie și mica, de culoare cărămizie cu miez cărămiziu în spărtură. Arderea este oxidantă. Gr. buză - 0,86 cm, Gr. perete - 0,73 cm; h. păstrată - 9,74 cm.

- două fragmente din partea superioară, buză a unui vas-borcan de dimensiuni medii (Planșa X/19). Este un vas cu buza evazată și rotunjită, înaltă, cu marginea rotunjită. Gâtul este profilat. Diametrul maxim este în zona umărului. Pe umăr prezintă un fascicol de linii în val, sub care se găsește o rețea de caneluri pe toată suprafața păstrată. Vasul este realizat din pastă aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie și mică, de culoare cărămizie cu miez cenușiu în spărtură. Prezintă urme de ardere secundară la exterior. Gr. buză - 0,72 cm, Gr. perete - 0,90 cm; h. păstrată - 8,05 cm.

- fragment buză dintr-un vas-borcan de dimensiuni medii, cu pereții groși (Planșa X/21). Vasul are buza răsfrântă, îngroșată, cu marginea rotunjită. Gâtul este scurt, iar diametrul maxim se află în zona mediană. Pe umăr prezintă un fascicol de linii în val sub care se găsește o rețea de caneluri pe toată suprafața păstrată. Este realizat din pastă aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie și mică, de culoare cărămizie cu miez cenușiu în spărtură. Prezintă urme de ardere secundară la exterior. Gr. buză - 1,03 cm, Gr. perete - 0,90 cm; h. păstrată - 7 cm.

- două fragmente din partea superioară, buză a unui vas-borcan de dimensiuni medii, cu pereții groși (Planșa X/23). Vasul are buza răsfrântă, îngroșată, cu marginea rotunjită. Gâtul este scurt. Diametrul maxim este în zona umărului. Pe umăr prezintă un fascicol de linii în val. Este realizat din pastă aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie și mică, de culoare cărămizie cu miezul cărămiziu în spărtură. Arderea este oxidantă. Gr. buză - 1,03 cm, Gr. perete - 0,90 cm; h. păstrată - 4,40 cm.

- fragment buză dintr-un vas-borcan de dimensiuni medii (Planșa X/26). Buza este răsfrântă și rotunjită, înaltă, cu marginea rotunjită. Gâtul este profilat. Diametrul maxim este în zona umărului. Pe umăr prezintă un fascicol de linii în val, sub care se găsește o rețea de caneluri pe toată suprafața păstrată. Pastă aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie și mică, de culoare maronie cu miez cenușiu în spărtură. Prezintă urme de ardere secundară la interior și exterior. Gr. buză - 0,70 cm, Gr. perete - 1,07 cm; h. păstrată - 4,40 cm.

- fragment buză dintr-un vas-borcan de dimensiuni medii (Planșa X/25). Vasul are buza răsfrântă și rotunjită, înaltă, cu marginea rotunjită. Gâtul este profilat. Diametrul maxim este în zona umărului. Aici, pe toată suprafața păstrată prezintă un fascicol de linii în val, sub care se găsește o rețea de caneluri. Este realizat din pastă aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie și mică, de culoare maronie cu miezul cenușiu în spărtură. Prezintă urme de ardere secundară la exterior. Gr. buză - 0,77 cm, Gr. perete - 0,63 cm; h. păstrată - 5,12 cm.

- două fragmente din partea superioară, buză dintr-un vas-borcan de dimensiuni medii (Planșa X/24). Vasul are buza răsfrântă, îngroșată, cu marginea rotunjită. Gâtul este scurt iar diametrul maxim se află în zona umărului. Pe umăr prezintă un fascicol de linii în val. Pastă aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie și mică, de culoare cărămizie cu miez cenușiu în spărtură. Prezintă urme de ardere secundară la interior și exterior. Gr. buză - 0,83 cm, Gr. perete - 0,56 cm; h. păstrată - 3,8 cm.

- două fragmente din partea superioară, buză a unui vas-borcan de dimensiuni medii, cu pereții groși (Planșa X/22). Vasul are buza răsfrântă, îngroșată, cu marginea rotunjită, gâtul scurt, diametrul maxim în zona mediană. Pe umăr se observă un fascicol de linii în val, urmate de o rețea de incizii oblice care se unesc, realizate cu un pieptăn cu cinci dinți. Pasta este aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie și mică, de culoare cărămizie cu miez cărămiziu în spărtură. La interior prezintă slip. Gr. buză - 0,83 cm, Gr. perete - 0,87 cm; h. păstrată - 5,6 cm.

- fragment din partea superioară a unui vas-borcan de dimensiuni medii. Vasul are diametrul maxim în zona umărului cu urme de ardere secundară la interior. Pe umăr prezintă un fascicol de linii în val, sub care se găsește o rețea de caneluri pe toată suprafața păstrată. Pasta este aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie și mică, de culoare cărămizie cu miez cenușiu în spărtură. Gr. Perete - 0,68 cm; h. păstrată - 4,5 cm.

- fragment din partea superioară, de sub gât a unui vas-borcan de dimensiuni medii (Planșa XI/27). Diametrul maxim se află în zona umărului. Pe umăr prezintă un fascicol de linii în val, sub care se găsește o rețea de caneluri pe toată suprafața păstrată. Pasta este aspră la pipăit și amestecată cu nisip de granulație medie și mică,

de culoare cărămizie cu miez cărămiziu în spărtură. Prezintă urme de ardere secundară la interior și exterior. Gr. perete - 1,01 cm; h. păstrată - 3,3 cm.

- fragment buză vas-borcan de dimensiuni medii (Planșa XI/28). Buza este răsfrântă și rotunjită, înaltă, cu marginea rotunjită. Gâtul este profilat. Diametrul maxim se află în zona umărului. Pasta este aspră la pipăit și amestecată cu foarte mult nisip de granulație medie, mare și mică, de culoare maronie cu miez maroniu în spărtură. Prezintă urme de ardere secundară la interior. Gr. buză - 0,75 cm, Gr. perete - 0,98 cm; h. păstrată - 5,20 cm.

- fragment buză dintr-un vas-borcan de dimensiuni medii (Planșa XI/32). Buza este ușor răsfrântă și rotunjită, cu marginea rotunjită, gâtul înalt. Pe marginea buzei prezintă creștături oblice. Pasta este aspră la pipăit și amestecată cu nisip de granulație fină și mica, de culoare maronie cu miez cenușiu în spărtură. Prezintă urme de ardere secundară la exterior. Gr. buză - 0,72 cm, Gr. perete - 0,8 cm; h. păstrată - 3 cm.

- fragment buză dintr-un vas-borcan de dimensiuni medii (Planșa XI/33). Buza este ușor răsfrântă și rotunjită, cu marginea rotunjită, gâtul scurt. Pasta este aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație fină, medie și mica, de culoare maronie cu miez cenușiu în spărtură. Prezintă urme de ardere secundară la exterior. Gr. buză - 0,72 cm, Gr. perete - 0,78 cm; h. păstrată - 2,4 cm.

- fragment buză dintr-un vas-borcan de dimensiuni medii, cu pereții groși (Planșa XI/31). Buza este ușor răsfrântă și rotunjită, cu marginea rotunjită, gât scurt. Pasta este aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație fină, medie și mica, de culoare cărămizie. Arderea este oxidantă. Gr. buză - 1,26 cm, Gr. perete - 1,1 cm; h. păstrată - 3 cm.

- fragment buză dintr-un vas-borcan de dimensiuni medii, cu pereții groși (Planșa XI/29). Vasul are buza ușor răsfrântă și rotunjită cu marginea rotunjită, gâtul scurt. Pasta este aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație fină, medie și mica, de culoare cărămizie. Prezintă ardere secundară la interior și exterior. Gr. buză - 1,26 cm, Gr. perete - 1,1 cm; h. păstrată - 3,8 cm.

- trei fragmente din partea superioară, buză dintr-un vas-borcan de dimensiuni medii (Planșa XI/30). Vasul are buza ușor răsfrântă și rotunjită cu marginea rotunjită. Gâtul este scurt. Pe marginea buzei prezintă o șanțuire, probabil de la capac. Pasta este aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație fină, medie și mica, de culoare cărămizie. Arderea este oxidantă. Gr. buză - 0,76 cm, Gr. perete - 0,88 cm; h. păstrată - 3,4 cm.

- trei fragmente din partea superioară, perete de la un vas-borcan de dimensiuni medii, cu pereții groși. Pasta este aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație fină, medie și mica, de culoare cărămizie. Prezintă ardere secundară la interior și exterior. Gr. perete - 1,2 cm; h. păstrată - 6,33 cm.

- fragment bază cu fundul plat, dintr-un vas borcan de dimensiuni medii (Planșa XII/35). Decorul este realizat din caneluri trasate pe toată suprafața vasului până la 6,30 cm față de bază. Pasta este aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie, de culoare cărămizie cu miez negru-cenușiu în spărtură. Prezintă ardere secundară la interior și exterior. Gr. bază - 1,22 cm; Gr. perete - 0,89 cm; h. păstrată - 10 cm.

- fragment bază cu fundul plat, dintr-un vas borcan de dimensiuni medii (Planșa XII/34). Decor realizat din caneluri trasate pe toată suprafața vasului până la 4,50 cm față de bază. Pastă aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie și mica, de culoare cărămizie cu miez cărămiziu în spărtură. Arderea este oxidantă. Gr. bază - 0,84 cm; Gr. perete - 1,07 cm; h. păstrată - 8,20 cm.

- fragment bază cu fundul plat, dintr-un vas borcan de dimensiuni medii (Planșa XII/39). Decorul este realizat din caneluri trasate pe toată suprafața vasului până la 2,33 cm față de bază. Pasta este aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie și mica, de culoare cărămizie cu miez cărămiziu în spărtură. Arderea este oxidantă. Gr. bază - 1,06 cm; Gr. perete - 1,30 cm; h. păstrată - 4,15 cm.

- fragment bază cu fundul plat, dintr-un vas borcan de dimensiuni medii (Planșa XII/36). Decorul este realizat din caneluri trasate pe toată suprafața vasului până la 5 cm față de bază. Pasta este aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie și mica, de culoare maronie cu miez cenușiu în spărtură. Prezintă ardere secundară la exterior. Gr. bază - 0,85 cm; Gr. perete - 1,08 cm; h. păstrată - 7,33 cm.

- fragment jumătatea inferioară dintr-un vas borcan de dimensiuni medii (Planșa XIII/43). Pasta este aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie și mica, de culoare portocalie cu miez maroniu în spărtură. Arderea este secundară la exterior. Gr. perete - 1,05 cm; h. păstrată - 4 cm.

- fragment bază cu fundul plat, dintr-un vas borcan de dimensiuni medii (Planșa XIII/44). Pasta este aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie și mica, de culoare maronie cu miez cenușiu în spărtură. Prezintă ardere secundară la exterior. Gr. bază - 0,83 cm; Gr. perete - 0,96 cm; h. păstrată - 3,28 cm.

- fragment bază cu fundul plat, dintr-un vas borcan de dimensiuni medii (Planșa XII/37). Pastă aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie și mica, de culoare maronie cu miez cenușiu în spărtură. Ardere secundară la interior și exterior. Gr. bază - 1,1 cm; Gr. perete - 1,09 cm; h. păstrată - 5 cm.

- fragment bază cu fundul plat, dintr-un vas borcan de dimensiuni medii (Planșa XIII/42). Pasta este aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie și mica, de culoare maronie cu miez cenușiu în spărtură. Prezintă ardere secundară la interior și exterior. Gr. bază - 1 cm; Gr. perete - 1,20 cm; h. păstrată - 3,50 cm.

- fragment bază cu fundul plat, dintr-un vas borcan de dimensiuni medii (Planșa XIII/41). Pasta este aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie și mica, de culoare maronie cu miez cenușiu în spărtură. Prezintă ardere secundară la exterior. Gr. bază - 1,02 cm; Gr. perete - 1,24 cm; h. păstrată - 4,40 cm.

- fragment bază cu fundul plat, dintr-un vas borcan de dimensiuni medii (Planșa XII/38). Pasta este aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie și mica, de culoare maronie cu miez negru în spărtură. Prezintă ardere secundară la interior și exterior. Gr. bază - 1,18 cm; Gr. perete - 1 cm; h. păstrată - 3,84 cm.

- fragment bază cu fundul plat, dintr-un vas borcan de dimensiuni medii (Planșa XII/40). Pasta este aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie și mica, de culoare maronie cu miez portocaliu în spărtură. Prezintă ardere secundară la exterior. Gr. bază - 0,9 cm; Gr. perete - 0,96 cm; h. păstrată - 1,8 cm.

- fragment bază cu fundul plat, dintr-un vas borcan de dimensiuni medii (Planșa XIII/46). Pasta este aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie și mica, de culoare maronie cu miez portocaliu în spărtură. Prezintă ardere secundară la exterior. Gr. bază - 1,27 cm; Gr. perete - 1 cm; h. păstrată - 2,2 cm.

- fragment bază cu fundul plat, dintr-un vas borcan de dimensiuni medii (Planșa XIII/45). Pasta este aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie și mica, de culoare cărămie cu miez negru în spărtură. Gr. bază - 0,86 cm; Gr. perete - 1 cm; h. păstrată - 3 cm.

- fragment bază dintr-un vas borcan de dimensiuni medii (Planșa XIII/47). Pasta este aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie și mica, de culoare cărămie cu miez cenușiu în spărtură. Marca de olar este formată dintr-un cerc concentric în care se păstrează două linii în interior. Gr. bază - 0,84 cm.

1.2 Ceramică din pastă fină:

a) Trei fragmente ceramice din pastă portocalie de la vase diferite (Planșa XIV/48-50);

b) Două fragmente de oale borcan și un ulcior din pastă cenușie de la vase diferite (Planșa XIV/51-53).

Din numărul total al fragmentelor ceramice descoperite în Locuința 1, 95,86 % reprezintă fragmentele ceramice din pastă nisipoasă, restul fiind ceramică din pastă fină (2,06 % fragmentele cenușii și 2,06 % fragmentele cărămizii).

1.2.1 Ceramică din pastă cenușie:

- fragment bază cu fundul plat dintr-o oală borcan de dimensiuni medii, cu pereții groși (Planșa XIV/51). Pasta este „untoasă” la pipăit, amestecată cu nisip de granulație fină și mica, de culoare maroniu-cenușie cu miez cenușiu în spărtură. Gr. bază - 1,01 cm; Gr. perete - 1,02 cm; h. păstrată - 8,4 cm.

- fragment pansă dintr-o oală borcan de dimensiuni medii, cu pereții groși (Planșa XIV/53). Pasta este untoasă la pipăit, amestecată cu nisip de granulație fină și mica, de culoare maroniu-cenușie cu miez cenușiu în spărtură. Gr. perete - 1,1 cm; h. păstrată - 4 cm.

- fragment toartă și o parte din perete dintr-o oală borcan de dimensiuni medii (Planșa XIV/52). Pasta este untoasă la pipăit, amestecată cu nisip de granulație fină și mica, de culoare maroniu-cenușie cu miez maroniu în spărtură. Pe mijlocul torții prezintă o șanțuire. Gr. perete - 0,6 cm; l toartă - 2,3 cm; Gr. toartă - 1,1 cm.

1.2.2 Ceramică fină din pastă portocalie:

- pansă din partea superioară a unei oale borcan de dimensiuni mici (Planșa XIV/48). Pastă amestecată cu nisip fin, cu miezul portocaliu. Ardere secundară la interior și exterior. Gr. perete partea superioară - 1,07 cm; h. păstrată - 4,2 cm.

- pansă din partea inferioară a unei oale borcan de dimensiuni mici (Planșa XIV/50). Pastă amestecată cu nisip fin, cu miezul portocaliu. Ardere secundară la exterior. Gr. perete partea inferioară - 0,87 cm; h. păstrată - 3,4 cm.

- pansă din partea superioară, probabil zona diametrului maxim a unei oale borcan de dimensiuni mici (Planșa XIV/49). Prezintă o șanțuire în partea superioară.

Pastă amestecată cu nisip fin, cu miezul cenușiu. Gr. perete partea superioară - 0,97 cm; h. păstrată - 4,12 cm.

2. Ceramica din cuptorul locuinței 1 (Planșele XV-XVI)

La intrarea în cuptor au fost surprinse 16 fragmente ceramice ce provin de la un număr de nouă vase – borcan diferite, lucrate din pastă nisipoasă, decorate cu o rețea de caneluri pe toată suprafața păstrată.

2.1 Ceramică din pastă nisipoasă:

- fragment buză dintr-un vas-borcan de dimensiuni medii (Planșa XV/54). Vasul avea buza rășfrântă, cu marginea îngroșată, rotunjită, gât profilat; diametrul maxim în zona umărului. Pe umăr prezintă o rețea de caneluri, pe toată suprafața păstrată. Pasta este aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie și mica, de culoare cărămie cu miezul maroniu. Gr. buză - 0,96 cm, Gr. perete - 0,83 cm; h. păstrată - 7,4 cm. Prezintă urme de ardere secundară la interior și exterior.

-fragment umăr dintr-un vas-borcan de dimensiuni medii (Planșa XV/55). Pe toată suprafața păstrată prezintă o rețea de caneluri. Pasta este aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie și mica, de culoare maronie cu miez maroniu. Gr. perete - 0,94 cm; h. păstrată - 6,21 cm.

- fragment bază cu fundul plat dintr-un vas borcan de dimensiuni medii (Planșa XVI/62). Decorul este realizat din două rețele de câte patru caneluri, trasate până la 3,47 cm față de bază. Pasta este aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie, de culoare cărămie cu miez maroniu în spărtură. Prezintă ardere secundară la interior. Gr. bază - 0,84 cm; Gr. perete - 1,47 cm; h. păstrată - 8,13 cm.

- fragment bază cu fundul plat dintr-un vas borcan de dimensiuni medii (Planșa XVI/60). Decorul este realizat din două rețele de câte patru caneluri, trasate până la 6,00 cm față de bază. Pasta este aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie, de culoare cărămie cu miez negru-cenușiu în spărtură. Prezintă ardere secundară la interior. Gr. bază - 1,13 cm; Gr. perete - 0,93 cm; h. păstrată - 10,39 cm.

- fragment bază cu fundul plat dintr-un vas borcan de dimensiuni medii (Planșa XVI/61). Decorul este realizat din caneluri trasate pe toată suprafața vasului până la 3,74 cm față de bază. Pasta este aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie, de culoare cărămie cu miez negru-cenușiu în spărtură. Prezintă ardere secundară la interior și exterior. Gr. bază - 0,94 cm; Gr. perete - 0,82 cm; h. păstrată - 5,22 cm.

- fragment partea inferioară a unui vas borcan de dimensiuni medii, până aproape de bază (Planșa XVI/64). Decorul este realizat din caneluri trasate pe toată suprafața vasului până la 4,48 cm față de bază. Pasta este aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie, de culoare cărămie cu miez maroniu în spărtură. Arderea este oxidantă. Gr. perete - 1,06 cm; h. păstrată - 5,37 cm.

- fragment din jumătatea superioară a unui vas borcan de dimensiuni medii (Planșa XV/58). Diametrul maxim al vasului era în zona mediană. Pe toată suprafața

păstrată prezintă caneluri. Pasta este de culoare portocalie, amestecată cu nisip fin și mediu, mica. Gr. perete - 0,89 cm; h. păstrată - 5,19 cm.

- fragment din jumătatea superioară a unui vas borcan de dimensiuni medii (Planșa XV/57). Diametrul maxim al vasului era în zona mediană. Pe toată suprafața păstrată prezintă caneluri. Pasta este de culoare portocalie, amestecată cu nisip fin și mediu, mică. Gr. perete - 1,16 cm; h. păstrată - 4,11 cm.

- fragment din jumătatea superioară a unui vas borcan de dimensiuni medii (Planșa XV/56). Diametrul maxim al vasului era în zona mediană. Pe toată suprafața păstrată prezintă caneluri. Pasta de culoare maronie, amestecată cu nisip fin și mediu, mică. Gr. perete - 0,96 cm; h. păstrată - 6,70 cm.

3. Ceramica din Locuința 2 (Planșele XVII-XVIII)

În umplutura acestui complex au fost descoperite 205 fragmente ceramice ce provin de la:

3.1 49 de vase - borcan diferite, lucrate din pastă nisipoasă, decorate cu fascicole de linii în val sub care se găsește o rețea de caneluri pe toată suprafața păstrată;

3.2 13 fragmente de oale borcan, din pastă cenușie, de la vase diferite;

3.3 73 fragmente panse (atât din partea superioară, din zona umărului și din jumătatea inferioară a vaselor) decorate cu o rețea de caneluri având înălțimea păstrată cuprinsă între 3 cm și 7 cm;

3.4 37 fragmente panse ce nu prezintă decor.

În Locuința 2, găsim aceeași pondere superioară a ceramicii nisipoase (93,65 %) față de cea cenușie, lipsind în schimb fragmentele ceramice din pastă portocalie.

3.1 Ceramică din pastă nisipoasă:

- cinci fragmente (buză, bază și pereți) ce întregesc un vas borcan de dimensiuni medii (Planșa XVIII/73). Vasul avea buza evazată și gâtul scurt. Diametrul maxim al vasului era în zona umărului. De la umăr până la 3,7 cm de bază prezintă fascicole de linii în val, pe marginea buzei prezintă două fascicole de linii în val, iar pe fund prezintă marcă de olar realizată dintr-un cerc și linii în interiorul acestuia. Pasta este aspră la pipăit amestecată cu nisip de granulație medie și mica, de culoare maronie cu miez cenușiu în spărtură. Prezintă ardere secundară la interior și exterior. Gr. buză - 0,95 cm, Gr. bază - 1,06 cm, Gr. perete - 0,96 cm; h. păstrată - 14,3 cm. Diametrul maxim buză - 14 cm, diametrul maxim bază - 8 cm.

- cinci fragmente din vas, buză și pereți de la un vas-borcan de dimensiuni medii (Planșa XVII/65). Vasul avea buza profilată, gâtul scurt și diametrul maxim în zona umărului. Sub umăr prezintă fascicole de linii în val pe toată suprafața păstrată. Pasta este aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie și mica, de culoare maronie cu miez cenușiu în spărtură. Prezintă ardere secundară la interior și exterior. Gr. buză - 0,68 cm, Gr. perete - 0,8 cm; h. păstrată - 10,4 cm.

- fragment buză dintr-un vas-borcan de dimensiuni medii (Planșa XVIII/74). Buza este evazată și rotunjită, înaltă, cu marginea rotunjită, gâtul vasului este profilat. Diametrul maxim era în zona umărului. Pe umăr prezintă un fascicol de linii în val sub

care se găsește o rețea de caneluri pe toată suprafața păstrată. Pasta este aspră la pipăit amestecată cu nisip de granulație medie și mica, de culoare maronie cu miezul cenușiu în spărtură. Prezintă urme de ardere secundară la exterior. Gr. buză - 0,74 cm, Gr. perete - 0,66 cm; h. păstrată - 5,78 cm.

- fragment buză dintr-un vas-borcan de dimensiuni medii (Planșa XVII/67).

Vasul avea buza evazată, cu marginea rotunjită, gât scurt și diametrul maxim în zona umărului. Pe umăr prezintă un fascicol de linii în val sub care se găsește o rețea de caneluri pe toată suprafața păstrată. Pasta este aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie și mica, de culoare maronie cu miez cenușiu în spărtură. Prezintă urme de ardere secundară la exterior. Gr. buză - 1,04 cm, Gr. perete - 0,9 cm; h. păstrată - 5,5 cm.

- fragment buză dintr-un vas-borcan de dimensiuni medii (Planșa XVIII/75).

Vasul avea buza evazată, cu marginea rotunjită, gâtul scurt și diametrul maxim în zona umărului. Tot aici prezintă un fascicol de linii în val sub care se găsește o rețea de caneluri pe toată suprafața păstrată. Pasta este aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie și mica, de culoare maronie cu miez cenușiu în spărtură. Prezintă urme de ardere secundară la exterior. Gr. buză - 0,98 cm, Gr. perete - 0,9 cm; h. păstrată - 5,26 cm.

- fragment buză dintr-un vas-borcan de dimensiuni medii. Vasul avea buza ușor evazată, cu marginea rotunjită, gâtul scurt; diametrul maxim este în zona umărului. Pe umăr prezintă un fascicol de linii în val. Pasta este aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie și mica, de culoare maronie cu miez cenușiu în spărtură. Prezintă urme de ardere secundară la interior și exterior. Gr. buză - 0,98 cm, Gr. perete - 1,09 cm; h. păstrată - 3,5 cm.

- fragment buză dintr-un vas-borcan de dimensiuni medii (Planșa XVII/68).

Vasul avea buza ușor evazată, cu marginea dreaptă, gâtul scurt și diametrul maxim în zona umărului. Pe umăr prezintă un fascicol de linii în val sub care se găsește o rețea de caneluri pe toată suprafața păstrată. Pasta este aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie și mica, de culoare maroniu-cenușie cu miez cenușiu în spărtură. Prezintă urme de ardere secundară la interior și exterior. Gr. buză - 1,2 cm, Gr. perete - 0,92 cm; h. păstrată - 5 cm.

- fragment buză dintr-un vas-borcan de dimensiuni medii (Planșa XVII/69).

Vasul avea buza ușor evazată, cu marginea rotunjită, gât scurt, diametrul maxim în zona umărului. Aici prezintă un fascicol de linii în val. Pastă aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie și mica, de culoare maronie cu miez cenușiu în spărtură. Urme de ardere secundară la interior și exterior. Gr. buză - 0,9 cm, Gr. perete - 1,1 cm; h. păstrată - 3,6 cm.

- trei fragmente buză dintr-un vas-borcan de dimensiuni medii (Planșa XVII/66). Buza este ușor evazată, cu marginea rotunjită, gât scurt și diametrul maxim în zona umărului. Pe umăr prezintă o rețea de incizii oblice, realizate cu un pieptăn cu patru dinți sub care se găsește o rețea de caneluri pe toată suprafața păstrată. Pasta este aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie și mica, de culoare maroniu-cenușie cu miez cenușiu în spărtură. Prezintă urme de ardere secundară la interior și exterior. Gr. buză - 0,87 cm, Gr. perete - 0,83 cm; h. păstrată - 6 cm.

- trei fragmente buză dintr-un vas-borcan de dimensiuni medii (Planșa XVII/70). Vasul avea buza ușor evazată, cu marginea rotunjită, gâtul scurt și, diametrul maxim se afla în zona umărului. Prezintă pe umăr o rețea de incizii oblice, realizate cu un pieptăn cu patru dinți sub care se găsește o rețea de caneluri pe toată suprafața păstrată. Pasta este aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie și mica, de culoare maroniu-cenușie cu miez cenușiu în spărtură. Prezintă urme de ardere secundară la interior și exterior. Gr. buză - 0,89 cm, Gr. perete - 0,78 cm; h. păstrată - 4,2 cm.

- fragment din partea superioară, umăr a unui vas-borcan de dimensiuni medii (Planșa XVIII/77). Diametrul maxim se află în zona umărului unde prezintă un fascicol de linii în val sub care se găsește o rețea de caneluri pe toată suprafața păstrată. Pasta este aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie și mica, de culoare maronie cu miez cenușiu în spărtură. Prezintă urme de ardere secundară la exterior. Gr. perete - 1,25 cm; h. păstrată - 6,6 cm.

- fragment din partea superioară, umăr a unui vas-borcan de dimensiuni medii (Planșa XVIII/78). Diametrul maxim se afla în zona umărului unde prezintă un fascicol de linii în val sub care se găsește o rețea de caneluri pe toată suprafața păstrată. Pasta este aspră la pipăit, amestecată cu nisip de granulație medie și mică, de culoare maronie cu miez cenușiu în spărtură. Gr. perete - 0,88 cm; h. păstrată - 4,6 cm.

Discuții și concluzii

Cercetarea arheologică preventivă desfășurată pe terenul menționat a dus la dezvelirea a două bordeie (Loc.1 și Loc. 2) atribuite pe baza ceramicii epocii medievale timpurii.

Stratigrafia identificată sugerează existența unei locuiri cu un singur strat (strat vegetal, strat de cultură negru compact, strat galben lutos, steril arheologic). Materialul arheologic provenind din stratul de cultură se compune doar din fragmente ceramice realizate la roată și din chirpic.

Ambele locuințe cercetate aveau formă rectangulară fiind de dimensiuni similare, orientate cu latura lungă pe direcția NV-SE. Pe latura de NV, în ambele cazuri (în cazul Loc. 2 aparent în colțul de NV), a fost identificat câte un cuptor (acestea din urmă având și ele dimensiuni comparabile). În cazul cuptorului din Loc.2, vitrifierea intensă a pereților cuptorului indică o utilizare a acestuia intensă sau îndelungată. La nici una dintre locuințe nu a fost observată o amenajare a podelei.

Din ambele locuințe provine material ceramic și fragmente de chirpic, găsit atât în umplutura locuințelor cât și în cea a cuptoarelor.

Datarea complexelor cercetate¹¹ se bazează doar pe caracteristicile ceramicii, iar acesta este îngreunat de lipsa unui studiu referitor la ceramica cunoscută în literatură ca fiind ceramica „Dridu”. Drept urmare, referirile cronologice se pot face strict pe baza structurii lotului ceramic referitor la ce se cunoaște azi, la ceea ce este prezent și absent în structura sa.

¹¹ Mulțumesc colegului dr. Andrei Măgureanu de la Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan” pentru informațiile referitoare la datarea acestor descoperiri.

În primul rând se observă câteva fragmente de ceramică fină, cenușie. Astfel de fragmente au o largă răspândire, fiind întâlnite în așezările de la Dulceanca III și IV, la Bucov și la Dridu, dar și în majoritatea așezărilor din București. Din punct de vedere cronologic, este prezentă atât în situri databile în sec. VIII, precum Dulceanca (vârfuri de săgeți specifice orizontului târziu avar: 680-822) cât și în complexe databile spre secolul al X-lea cum sunt în așezarea de la Bucov (recipientele de tip *chafing dish*¹²), constatându-se lipsa ceramicii cenușii din contexte clare din secolul al XI-lea din Câmpia Munteană¹³.

În al doilea rând, se poate observa că unul dintre fragmentele ceramice provine de la un fund de oală și prezintă o „ștampilă de olar”. Păstrată parțial, ștampila poate fi încadrată fie între cele cu cruce înscrisă în cerc, fie între cele cu un cerc care are înscrisă o stea cu șase sau opt raze. Și într-un caz și în celălalt, analogii ale unor astfel de ștampile apar în așezările de la Dridu și Bucov¹⁴. De asemenea, la Bragadiru apare o variantă de cruce înscrisă în cerc¹⁵.

Astfel de mărci de olar, înscrise într-un singur cerc, apar în contexte databile în secolele VIII-XI¹⁶. Din zona Bucureștiului amintim că asocierea de ceramică cenușie cu mărci de olar se întâlnește la București-Alba, într-o așezare databilă în secolele IX-X¹⁷ sau la Bragadiru unde inventarul bordeielor, în care s-a găsit singurul fragment cenușiu și cele trei mărci de olar, nu depășește nivelul secolului X¹⁸.

Aceeași asociere, în așezarea de la Străulești, pare a se data și la începutul secolului al XI-lea potrivit cronologiei acceptate pentru un pandantiv, dar acesta a fost descoperit în stratul de cultură, iar așezarea are cel puțin trei faze. Având în vedere datarea pandantivului și în secolul al X-lea¹⁹, alături de constatarea lipsei ceramicii cenușii din contexte clare din secolul al XI-lea din Câmpia Munteană²⁰, credem că și descoperirile de la Străulești nu trec de sfârșitul secolului al X-lea.

De asemenea, considerăm ca definitiv pentru discuție faptul că în nici una dintre așezările din București nu au fost descoperite căldările de lut, care apar începând cu a doua jumătate a secolului al X-lea²¹, fiind emblematice pentru secolul următor.

Dacă adăugăm faptul că lotul ceramic ars oxidant, atât prin formă, cât și prin decor își găsește analogii și în așezări timpurii, din sec. VIII precum cea de la Dulceanca IV sau în necropole ca cea de la Izvorul, credem că o datare a descoperirii

¹² Ciupercă, Mirea 2010, p. 115-162.

¹³ Ioniță 2005, p. 111; vezi și Mănușu-Adameșteanu 1992, p. 68, care consideră că există și la începutul sec. XI.

¹⁴ Cruce înscrisă în cerc: Dridu-Zaharia 1967, pl. X/1, pl. XXVIII/3; Bucov-Comșa 1978, fig. 87/4, 13, 25, 26, 46; Bragadiru-Paraschiv, Talmațchi 2006, pl. LV/1.1, 1.6, 1.7, 1.8; stea cu șase sau opt raze înscrisă în cerc: Dridu-Zaharia 1967, pl. XXVIII/16, 19; pl. XXVIII/11.

¹⁵ Mănușu-Adameșteanu 1992, pl. IV/2.

¹⁶ Paraschiv, Talmațchi 2006, p. 33.

¹⁷ Mănușu-Adameșteanu 1992, p. 58.

¹⁸ Mănușu-Adameșteanu 1992, p. 60.

¹⁹ Mănușu-Adameșteanu 1992, p. 64; Ioniță 2005, p. 85.

²⁰ Ioniță 2005, p. 111 vezi și Mănușu-Adameșteanu 1992, p. 68, care consideră că există și la începutul sec. XI.

²¹ Corbu 2006, p. 152.

pe care o discutăm este mai probabilă în sec. IX-X. O datare în secolul al XI-lea, strict pe baza documentară de care dispunem este încă de demonstrat/discutat.

Descoperirea prezentată mai sus vine să completeze informația deja existentă asupra locuirilor medievale timpurii din partea de nord a Bucureștiului, adăugându-se siturilor contemporane deja cunoscute de la Băneasa - La Stejar²², „La Șanțuri”²³, etc.

Bibliografie / Bibliographie

- Ciupercă, Mirea 2010:** B. Ciupercă, P. Mirea, *Sud - Vestul Munteniei în secolele VIII – X*, BMJT, 2, p. 115-162.
- Comșa 1978:** M. Comșa, *Cultura veche românească. Așezările de la Bucov Ploiești*, Ed. Acad. RSR, București, 1978.
- Constantiniu 1966:** M. Constantiniu, *Elemente Romano-Bizantine în cultura materială a populației autohtone din partea centrală a Munteniei, în secolele VI-VII e.n.*, SCIV, 4, tomul 17, 1966, p. 665-678.
- Constantiniu 1969:** M. Constantiniu, *Săpăturile arheologice de la Străulești 1967. Așezările prefeudale*, MIM, VII, 1969, p. 13-28.
- Constantiniu 1980:** M. Constantiniu, *Un puț din secolele III-II e.n descoperit la Străulești (București)*, SCIVA, tom 31, nr. 1, 1980, p 149-152.
- Constantiniu, Panait 1968:** M. Constantiniu, P.I. Panait, *Șantierul Băneasa Străulești. Cercetările din sectorul Măicănești 1964-1966*, MIM, VI, București, 1968, p. 43-82.
- Constantiniu, Ferche 1981:** M. Constantiniu, S.D. Ferche, *Contribuții la cunoașterea veacurilor VI e.n pe teritoriul Bucureștilor; Săpăturile din strada Soldat Ghivan N*, CAB, III, 1981, p. 92-106.
- Corbu 2006:** E. Corbu, *Sudul României în evul mediu-timpuriu. Repere arheologice (sec.VIII-XI)*, Ed. Istros, Brăila, 2006.
- Grigoruță 1971:** M. Grigoruță, *Monede de la Mircea cel Bătrân descoperite în București*, București, MIM, VIII, 1971, p. 247-252.
- Ghinea 1969:** N. Ghinea, *Așezări sătești din sec. XV-XIX pe teritoriul orașului București*, MIM, VII, 1969, p. 237-252.
- Ioniță 2005:** *Spațiul dintre Carpații Meridionali și Dunărea Inferioară în secolele XI-XIII*, Ed. Academiei, București, 2005.
- Mănușu-Adameșteanu 1992:** Gh. Mănușu-Adameșteanu, *Aspecte ale culturii materiale vechi românești în lumina descoperirilor de la București (secolele IX-XI)*, CAB, IV, p. 57-74.
- Mănușu-Adameșteanu 2005:** Gh. Mănușu-Adameșteanu, *Cronica cercetărilor în București (1999-2004)*, CAB, VI, 2005, p. 289-314.

²² Mănușu-Adameșteanu et alii 2008, p. 58-60.

²³ Mănușu-Adameșteanu, Vintilă 2008, p. 51-52.

Mănucu-Adameșteanu et alii 2008: Gh. Mănucu-Adameșteanu - responsabil, C.-D. Pîrvulescu, C.-M. Ciocănel, C. Nestorescu, M.-T. Zambory (MMB), G. Vasile (MNIR), 24. București. Punct: Băneasa-La Stejar, str. Gh. Ionescu-Sisești, nr. 215, CCA 2008, campania 2007, cIMEC 2008, p. 58-60.

Mănucu-Adameșteanu, Vintilă 2012: Gh. Mănucu-Adameșteanu - responsabil, C.-M. Vintilă (MMB), 103. București Punct: Șoseaua Gheorghe Ionescu Sisești, nr. 201, tarla 189, parcela 10, CCA campania 2011, p. 191-192.

Panait 1963: P.I. Panait, Sectorul Măicânești, Săpăturile de la Bucureștii Noi 1960, CAB, I, 1963, p. 126-131.

Panait 1967: P.I. Panait, Începuturile orașului București în lumina cercetărilor arheologice, MIM, V, 1967, p. 7-24.

Panait, Ștefănescu 1981: P.I. Panait, A. Ștefănescu, Relațiile orașului București cu satele învecinate în sec. XIV-XVI, CAB III, 1981, p. 107-129.

Panait, Sandu-Cuculea 2000: P.I. Panait, Vasilica Sandu-Cuculea, București. Punct: Străulești-Măicânești, CCA, campania 2000, 2000, p. 49-51.

Paraschiv, Talmațchi 2006: C. Paraschiv, G.M. Talmațchi, Mărci de olar (secolele VII-XVI). Considerații și catalog pentru teritoriul carpato – danubiano – pontic. București, 2006.

Velter 2005: Ana Maria Velter, Probleme mai vechi și mai noi de numismatică medievală românească. Completări la Corpus Nummorum Valahorum, CAB, VI, 2005, p. 329-333.

Zaharia 1967: E. Zaharia, Săpăturile de la Dridu, București. Editura Academiei. București, 1967.

Zănescu 1992: I. Zănescu, Cronica cercetărilor arheologice (1981-1989), CAB, IV, București, 1992, p. 363-371.

Lista ilustrațiilor / Explication des figures

Planșa I. Vedere din satelit cu terenul cercetat (sursa Google Earth).

Planche I. Vue satellite du terrain étudié (source Google Earth).

Planșa II. Planul săpăturilor arheologice.

Planche II. Plan de fouilles archéologiques.

Planșa III. Imagini generale înaintea cercetării arheologice (1-2).

Planche III. Images générales avant la recherche archéologique (1-2).

Planșa IV. Imagini din timpul cercetării arheologice (3-6).

Planche IV. Images pendant la recherche archéologique (3-6).

Planșa V. Locuința și cuptorul 1, nivel surprindere (7), diferite stadii de cercetare (8-11).

Planche V. Habitation et four 1, niveau d'observation (7), différentes étapes de recherche (8-11).

Planșa VI. Locuința și cuptorul 1, grund (12), profil vest (13).

Planche VI. Habitation et four 1, grund (12), profil ouest (13).

Planșa VII. Locuința și cuptorul 2, nivel surprindere (14), diferite stadii de cercetare (15-16).

Planche VII. Habitation et four 2, niveau d'observation (14), différentes étapes de recherche (15-16).

Planșa VIII. Locuința și cuptorul 2, grund (17), profil vest (18).

Planche VIII. Habitation et four 2, grund (17), profil ouest (18).

Planșa IX. Terenul la sfârșitul cercetării arheologice.

Planche IX. Le terrain à la fin de la recherche archéologique.

Planșa X. Locuința 1, sec. X - XI, cultura Dridu: ceramică din pastă nisipoasă, vase borcan (19-26).

Planche X. Habitation 1, X-XI siècles, culture Dridu: céramique à pâte sableuse, pots (19-26).

Planșa XI. Locuința 1, sec. X - XI, cultura Dridu: ceramică din pastă nisipoasă, vase borcan (27-33).

Planche XI. Habitation 1, X-XI siècles, culture Dridu: céramique à pâte sableuse, pots de pot (27-33).

Planșa XII. Locuința 1, sec. X - XI, cultura Dridu: ceramică din pastă nisipoasă, vase borcan (34-40).

Planche XII. Habitation 1, X-XI siècles, culture Dridu: céramique à pâte sableuse, pots (34-40).

Planșa XIII. Locuința 1, sec. X - XI, cultura Dridu: ceramică din pastă nisipoasă, vase borcan (41-47).

Planche XIII. Habitation 1, X-XI siècles, culture Dridu: céramique à pâte sableuse, pots (41-47).

Planșa XIV. Locuința 1, sec. X - XI, cultura Dridu: ceramică din pastă portocalie (48-50) și cenușie (51-53), vase borcan.

Planche XIV. Habitation 1, X-XI siècles, culture Dridu: céramique à pâte orange (48-50) et grise (51-53), pots.

Planșa XV. Cuptorul locuinței 1, sec. X - XI, cultura Dridu: ceramică din pastă nisipoasă, vase borcan (54-59).

Planche XV. Le four de l'habitation 1, X-XI siècles, culture Dridu: céramique à pâte sableuse, pots (54-59).

Planșa XVI. Cuptorul locuinței 1, sec. X - XI, cultura Dridu: ceramică din pastă nisipoasă, vase borcan (60-64).

Planche XVI. Le four de l'habitation 1, X-XI siècles, culture Dridu: céramique à pâte sableuse, pots (60-64).

Planșa XVII. Locuința 2, sec. X - XI, cultura Dridu: ceramică din pastă nisipoasă, vase borcan (65-72).

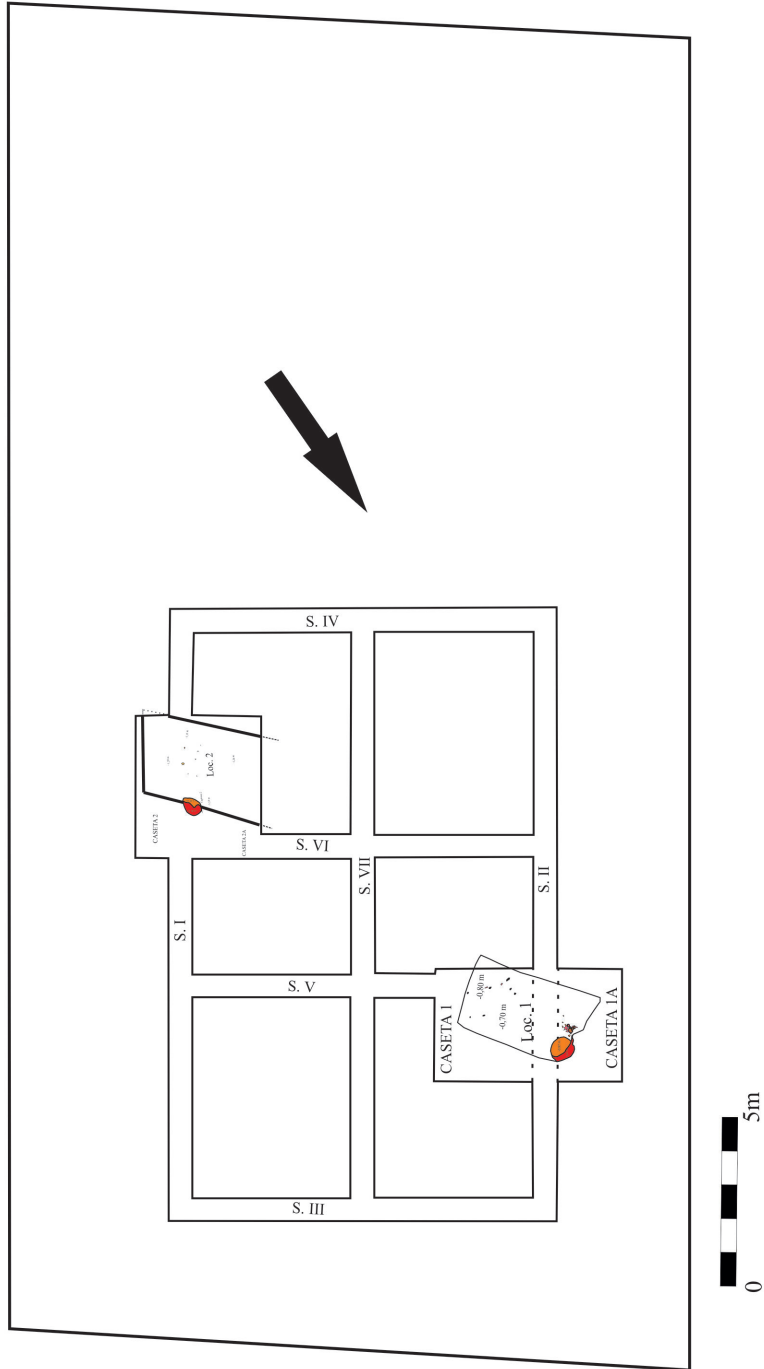
Planche XVII. Habitation 2, X-XI siècles, culture Dridu: céramique à pâte sableuse, pots (65-72).

Planșa XVIII. Locuința 2, sec. X - XI, cultura Dridu: ceramică din pastă nisipoasă, vase borcan (73-79).

Planche XVIII. Habitation 2, X-XI siècles, culture Dridu: céramique à pâte sableuse, pots (73-79).

Planșa I. Vedere din satelit cu terenul cercetat (sursa Google Earth).

Planşa II. Planul săpăturilor arheologice.

1

2

Planșa III. Imagini generale înainte a cercetării arheologice (1-2).

3

4

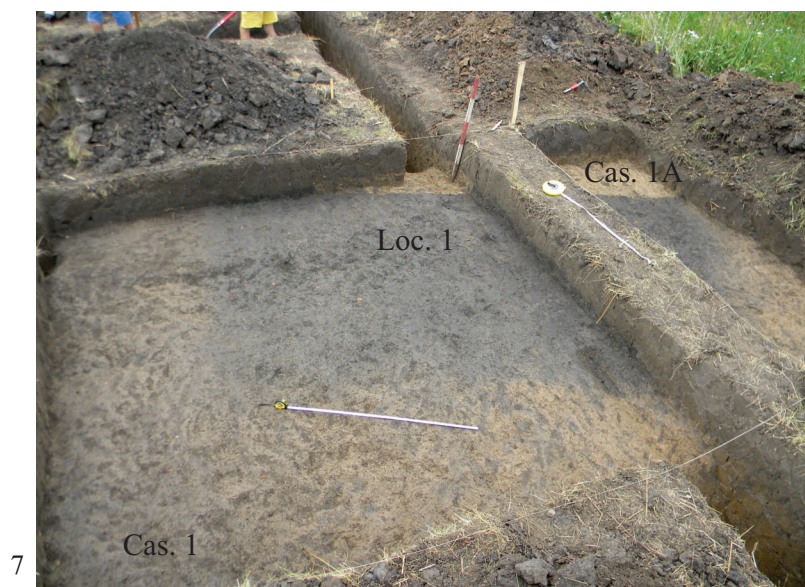

5

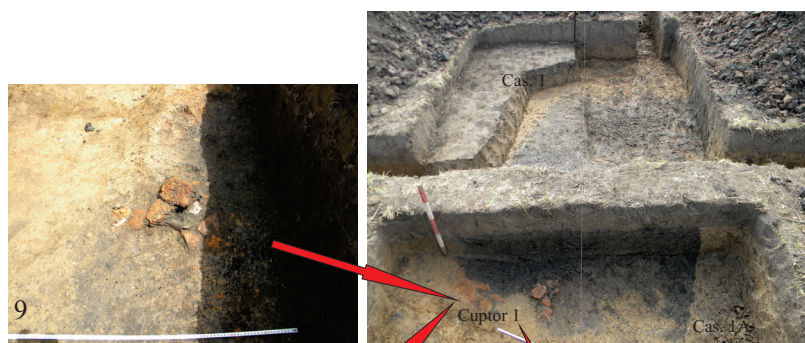

6

Planșa IV. Imagini din timpul cercetării arheologice (3-6).

7

8

9

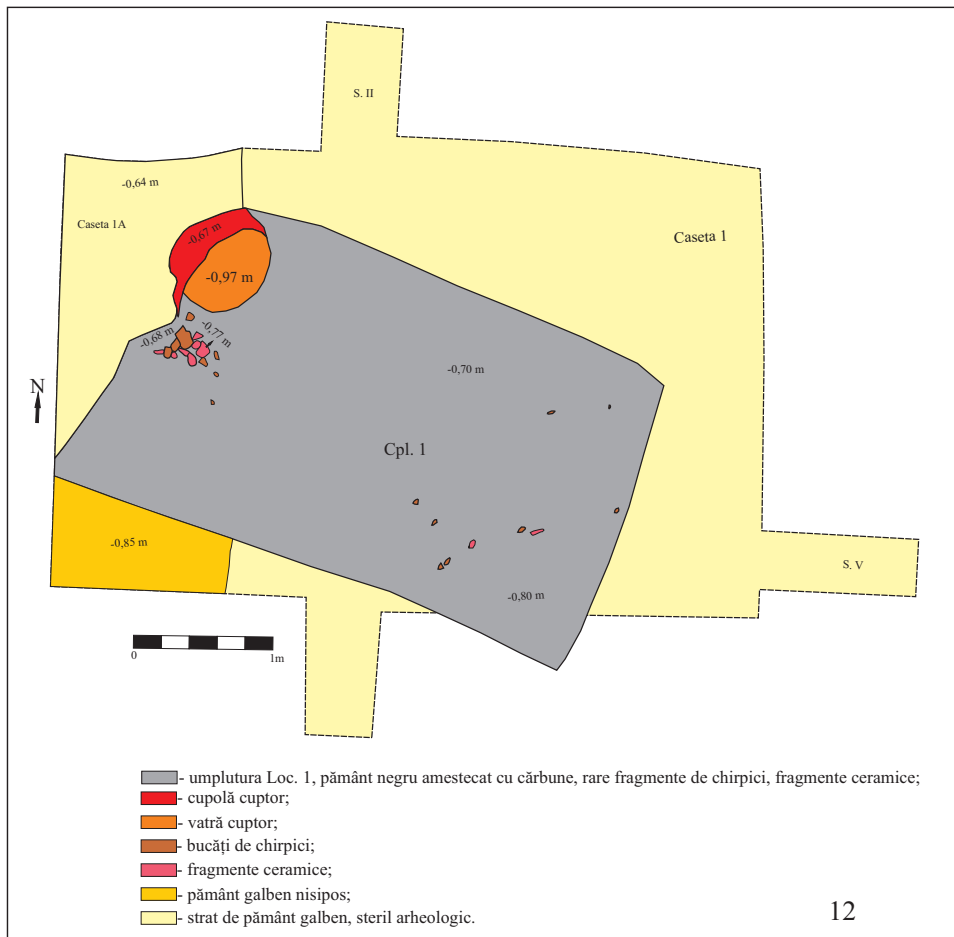

10

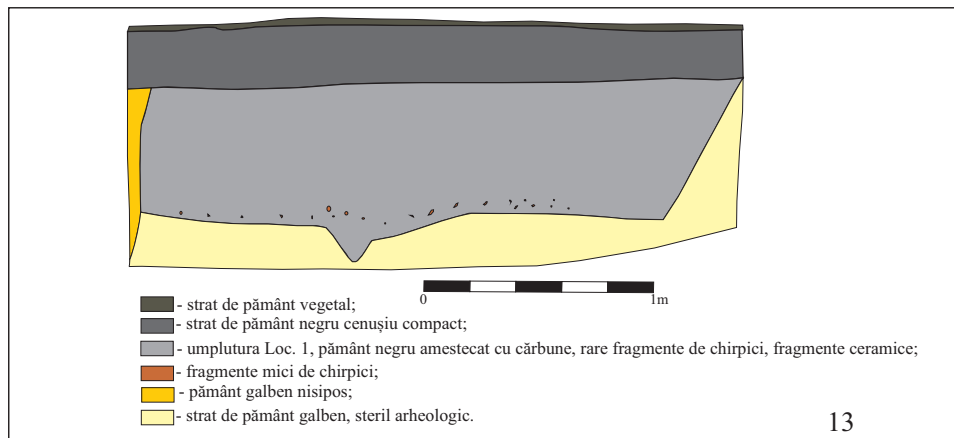

11

Planșa V. Locuința și cuptorul 1, nivel surprindere (7), diferite stadii de cercetare (8-11).

12

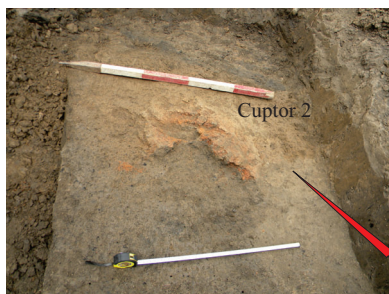

13

Planșa VI. Locuința și cuptorul 1, grund (12), profil vest (13).

14

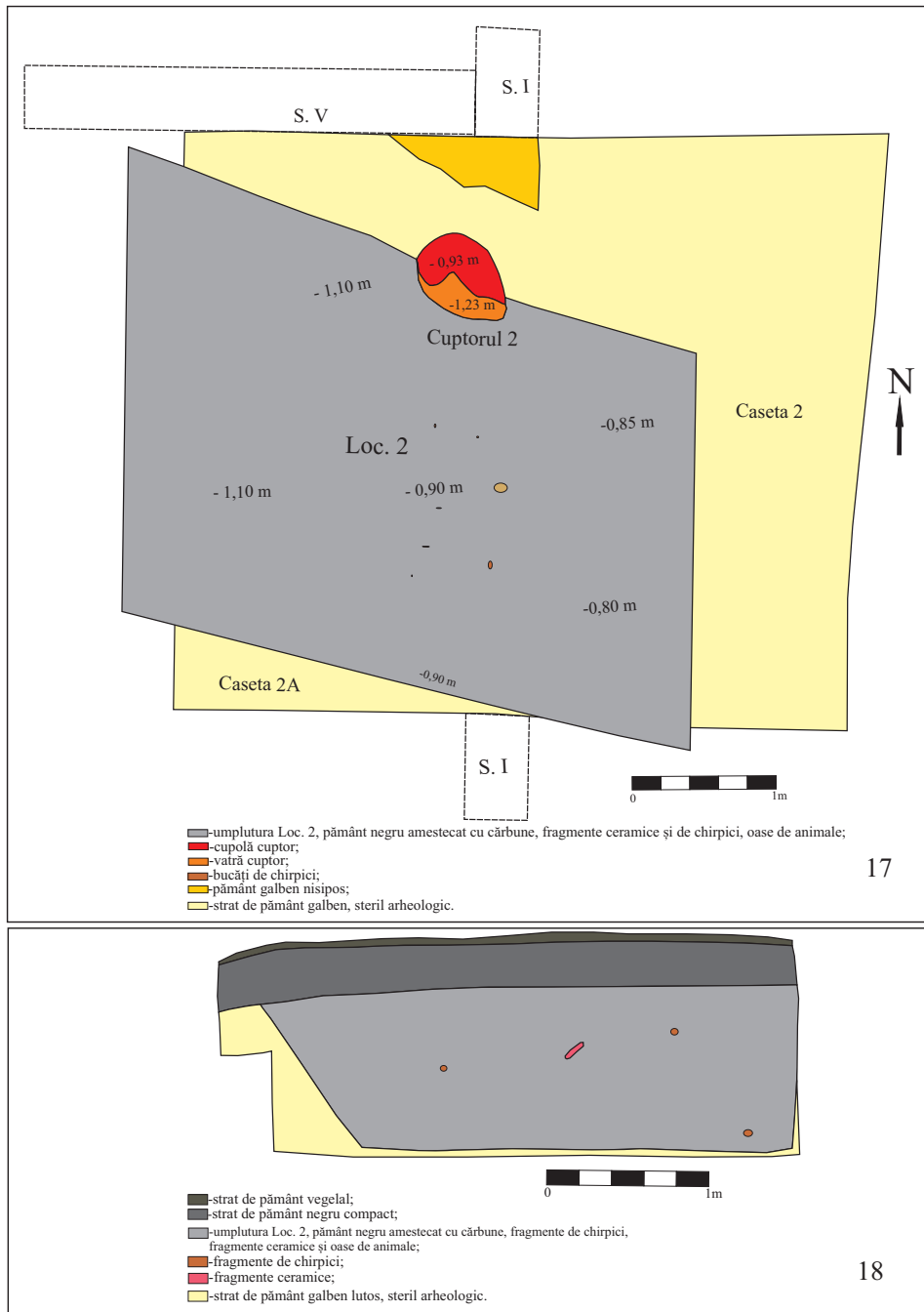

15

16

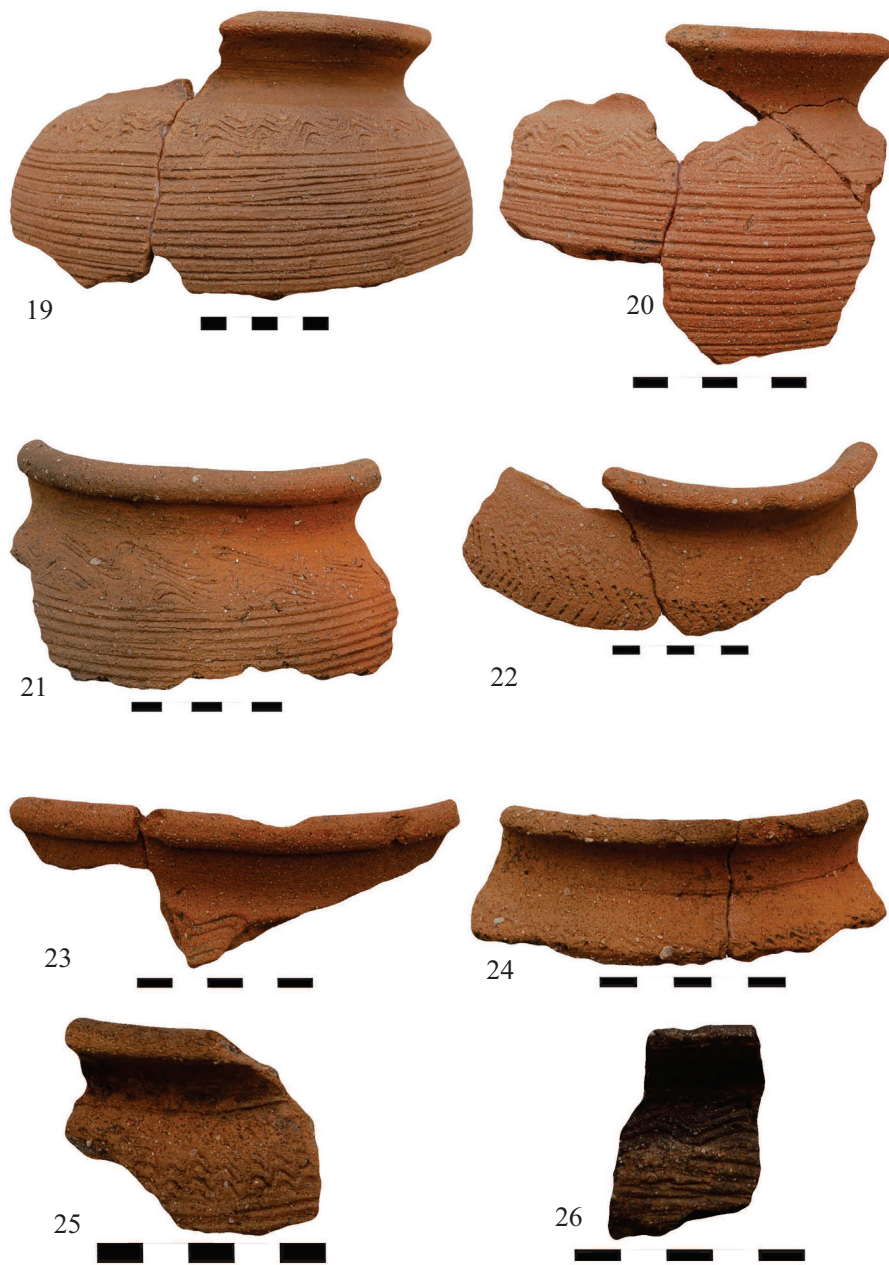
Planșa VII. Locuința și cuptorul 2, nivel surprindere (14), diferite stadii de cercetare (15-16).

Planșa VIII. Locuința și cuptorul 2, grund (17), profil vest (18).

Plansa IX. Terenul la sfârșitul cercetării arheologice.

Planșa X. Locuința 1, sec. X - XI, cultura Dridu: ceramică din pastă nisipoasă, vase borcan (19-26).

Planșa XI. Locuința 1, sec. X - XI, cultura Dridu: ceramică din pastă nisipoasă, vase borcan (27-33).

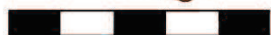
Planșa XII. Locuința 1, sec. X - XI, cultura Dridu: ceramică din pastă nisipoasă, vase borcan (34-40).

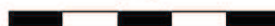
Planşa XIII. Locuinţa 1, sec. X - XI, cultura Dridu: ceramică din pastă nisipoasă, vase borcan (41-47).

48

49

50

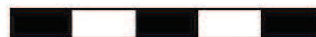
51

52

53

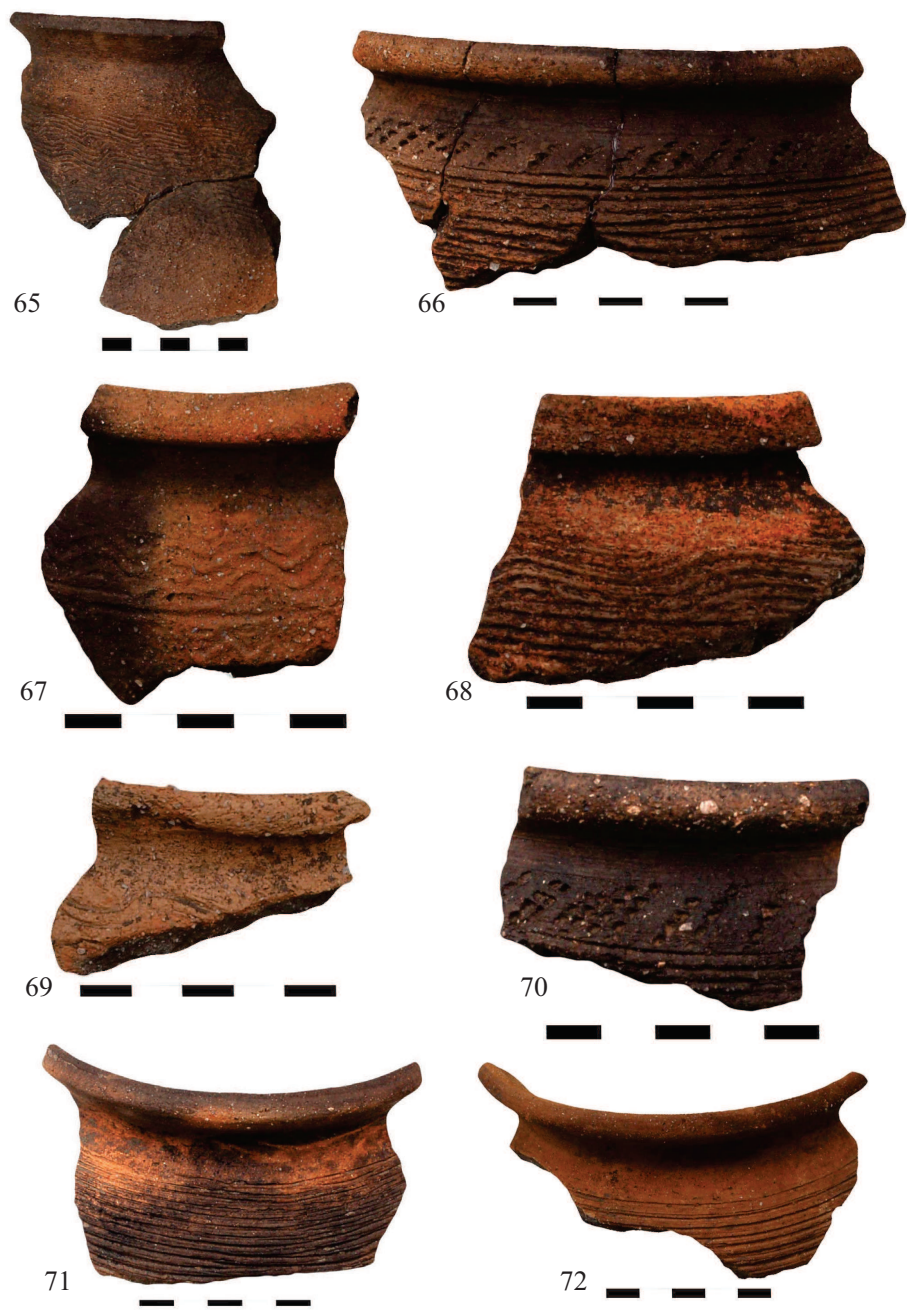
Planșa XIV. Locuința 1, sec. X - XI, cultura Dridu: ceramică din pastă portocalie (48-50) și cenușie (51-53), vase borcan.

Planșa XV. Cuptorul locuinței 1, sec. X - XI, cultura Dridu: ceramică din pastă nisipoasă, vase borcan (54-59).

Planșa XVI. Cuptorul locuinței 1, sec. X - XI, cultura Dridu: ceramică din pastă nisipoasă, vase borcan (60-64).

Planşa XVII. Locuinţa 2, sec. X - XI, cultura Dridu: ceramică din pastă nisipoasă, vase borcan (65-72).

Planşa XVIII. Locuința 2, sec. X - XI, cultura Dridu: ceramică din pastă nisipoasă, vase borcan (73-79).